

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

11 травня 2022 року

Веде засідання голова Комітету ЛУБІНЕЦЬ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Моє шанування.

Юрій Анатолійович Бойко.

Пане Мустафа Джемільєв.

Пані Неллі Яковлева.

Тараса Петровича, здається, чув.

ТАРАСЕНКО Т.П. Да, є. Є, на місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня!

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня всім!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович Копиленко.

Поки нас семеро. Нам не вистачає ще одного народного депутата. Попереджали, нібито практично всі будуть на засіданні комітету.

Максим Миколайович Ткаченко. Пане Максиме, доброго дня!

ТКАЧЕНКО М.М. Доброго дня! Я на місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в нас вже є восьмеро народних депутатів. У нас є кворум. Будемо розпочинати. І наші колеги, я впевнений, що будуть приєднуватись до нас.

Отже, колеги, доброго дня. Вам було заздалегідь надіслано проект порядку денного. Сьогодні планується розглянути два законопроекти, з опрацювання яких комітет визначено головним. Один із цих законопроектів ми розглянемо щодо доцільності його включення до порядку денного. Та один проект, щодо якого комітету доручення надати висновок до головного комітету.

Рустем Умеров.

УМЕРОВ Р.Е. Да, я вже тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня!

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Доброго дня, колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи будуть доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного? Якщо немає, буду ставити на голосування пропозицію затвердити порядок денний. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня, шановні колеги! Вибачаюсь за затримку.
За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович. Руку побачив
Олександра Любимовича як "за". Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович. Поки немає.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олексій. Врахував.

Я голосую "за", шановні колеги.

Новинський Вадим Владиславович. Немає.

Рабінович Вадим Зіновійович. Немає.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Умеров Рустем Енверович.

УМЕРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до розгляду першого питання. На ваш розгляд, шановні народні депутати, пропонується проект Закону України про громадянство України щодо особливостей набуття та втрати громадянства України окремими категоріями осіб (реєстраційний номер 7339), поданий народним депутатом України Лубінцем та іншими народними депутатами. Наш комітет є головний.

Шановні колеги, зразу повідомляю, що по цьому питанню ми запрошували представника Міністерства юстиції України – Петрицький Андрій Леонідович. Чи присутній у нас Мін'юст?

ЧЕРНИЧКА Л.В. Так, присутній, але не Петрицький, а Черничка Людмила Володимирівна. Мене чутно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Черничка?

ЧЕРНИЧКА Л.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Людмила Володимирівна. І Державна міграційна служба.

КОВАЛЕВСЬКА І.В. Так, доброго дня! Присутні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино.

Як завжди, з нами Людмила Леонтіївна Денісова. Раді вітати.

Шановні колеги, я коротко представлю даний законопроект. Мета законопроекту – врегулювання питання набуття та втрати громадянства України окремими категоріями осіб у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України.

Отже, що пропонується. Пропонується, що, якщо коротко, ті особи, які, зокрема, заперечували вчинення збройної агресії проти України державою, яка визнана в Україні державою-агресором, на даний момент це Російська Федерація, чи здійснювали глорифікацію держави, яка визнана в Україні державою-агресором, чи перебуває у збройному конфлікті, війні з Україною, чи сприяла, сприяє вчиненню збройної військової агресії проти України, а також військових формувань, політичних діячів держав, які підтримують вчинення збройної агресії проти України, публічно закликали до насильницької зміни конституційного ладу і цілісності України, до якої застосовуються санкції відповідно до Закону України "Про санкції", не прийматиметься до громадянства України, які особи це вчиняли, це робили.

Також проектом уточнюються підстави для втрати громадянства України та підстави для скасування рішення про оформлення і набуття громадянства України з тих же самих причин.

Зразу зачитаю, що у нас є висновок ГНЕУ, ГНЕУ дає зауваження, зокрема, основне зауваження, що в законі фактично є принцип, коли за дії однієї особи можуть понести відповідальність її близькі родичі. Фактично це порушує статтю 61 Конституції України, згідно якої юридична відповідальність особи має індивідуальний характер. Також звертається увага на те, що використаний термін "глорифікація" не визначений в тексті даного проекту, ні у чинному законодавстві України.

Висновки ЦОВВів, те, що мені повідомили, у нас надійшов лист від Державної міграційної служби, який зазначає, що даний проект підтримується і немає до нього зауважень та пропозицій.

Пані Ірина, щось добавите в позицію ДМС?

КОВАЛЕВСЬКА І.В. Доброго дня, шановні колеги! Дійсно, Державна міграційна служба підтримує даний законопроект. І ви вірно сказали, що на тлі цієї ситуації, яка на сьогодні твориться в Україні, коли російська держава, держава-агресор, вчинює повномасштабну війну, ми маємо наше законодавство про громадянство трошечки підрихтувати, зробивши таким чином, щоб громадяни Російської Федерації, які вчиняли ті дії, про які ви говорили, дійсно, не стали громадянами України.

Що стосується порушення принципу, яке закріплено в Конституції щодо юридичної відповідальності конкретно цієї особи, яка вчинила дії, то я хочу зазначити, що цим законопроектом ми не встановлюємо ніякої відповідальності. Єдине, що ми розширюємо коло осіб, розуміючи взагалі ту масу народу в Російській Федерації, яка абсолютно не розуміє, не хоче розуміти і зомбована, скажемо так, своїм урядом, щоб не тільки ті особи, які це робили, а і їх оточення теж не стали громадянами України.

Стосовно того, що ви зазначили, що у висновку вказано, що немає визначення глорифікації. Я трошки не погоджуюся, тому що нещодавніми змінами до Кримінального кодексу введена нова стаття 439 зі значком 2, де конкретно розписано і виписано, за які дії, в тому числі глорифікацію, у нас може наставати кримінальна відповідальність. Тому, в принципі, визначення, що таке глорифікація, ми вже маємо в законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за уточнення.

Будь ласка, позиція Мін'юсту.

ЧЕРНИЧКА Л.В. Всіх вітаю! Я перепрошую, за відсутність відеозв'язку. Прошу не розцінювати це як неповага до всіх приєднаних.

З приводу позиції Міністерства юстиції до проекту. За результатами опрацювання в цілому Міністерство юстиції підтримує проект, концепцію проекту, за умови врахування зауважень до окремих положень, які я зараз намагатимуся озвучити.

Перше концептуальне зауваження, це те, що проектом закону пропонується доповнити Закон "Про громадянство України" новою статтею 6 прим. і частиною першою, якою визначити обмеження і встановити суб'єктний склад, до кого будуть застосовуватися ті обмеження. Якщо, в принципі, ми не проти, щоб ці обмеження застосовувалися до безпосередньо особи, яка їх вчинила, то в нас викликає заперечення щодо можливості застосовування цих обмежень до близьких осіб: чоловіка, дружини, батька, матері, рідного брата і т.д., що тут запропоновано.

З чого ми виходимо? За змістом Закону про громадянство набуття громадянства України має індивідуальний характер. Тут навіть і не суть в юридичній відповідальності. Виконання передбачених Законом про громадянство умов набуття громадянства в залежності там від тих чи інших підстав набуття пов'язується з кожною конкретною людиною, яка набуває громадянство України. Ми вважаємо необ'єктивним, невиправданим ставити набуття громадянства України однією особою в залежність від позицій чи дій інших осіб, які, скажімо так, одна особа не може впливати, навіть якщо є родинні зв'язки, але одна особа не може впливати на іншу особу. Скільки ми зараз бачимо прикладів, коли є конфлікти між самими членами родини: один член підтримує, а інші – ні. Зрозуміло, одна людина на іншу не може вплинути. Тому ми не підтримуємо в цій частині, щодо поширення оцих обмежень, власне, на от членів родини. Це перше зауваження.

Інші зауваження будуть стосуватися щодо дотримання принципу юридичної визначеності. У висновку ГНЕУ теж про це зауважувалося. Так, наприклад, проектом закону пропонується передбачити, що дія положення частини першої статті 6 прим.1, тобто оцих обмежень, про які йшлося, не поширюється, зокрема, на осіб, які публічно підтримують територіальну цілісність, за умови, що компетентні органи України в порядку, встановленому законодавством, встановлять, що ці особи не створюють загрозу. Власне, тут незрозуміло, про які компетентні органи ідеться. Якщо брати принцип частини другої статті 19 Конституції, так, повноваження

органів повинні бути чітко визначені Конституцією або законами. Тобто тут зрозуміло, що деякі детальні механізми будуть передбачені Указом Президента 215, але в цілому якісь ключові моменти, там, суб'єкти, повноваження, їх це треба на рівні закону прописати.

Ну, аналогічне актуальне зауваження і до статті 19, де доповнюється підстава втрати громадянства такою підставою, як створює загрозу національним інтересам. Незрозуміло, який суб'єкт буде визначати і за якими критеріями чи ті особи створюють зазначену загрозу, чи ні. Знову ж таки я розумію, що якісь процедурні моменти, це буде в 215 указі, але ключові все одно потрібно прописати на рівні закону.

Також ще одне зауваження стосується дати, згаданої в пункті 4 розділі I проекту закону. Там, де знову ж таки підставою втрати громадянства передбачається така підстава як участь станом на 20 лютого 2014 року та після 20 лютого 2014 року у збройній агресії. Далі не буду цитувати.

В квітні були зміни до Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України". І згідно цих змін було встановлено, що датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Тому тут треба переглянути ці дати і скорегувати, щоб воно було узгоджено із законом. Оце такі ключові моменти, на які треба врахувати і позиція Мін'юсту зводиться до того, що тут треба доопрацьовувати. А в цілому Міністерство юстиції підтримує проект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція омбудсмена. Людмила Леонтіївна.

ДЕНІСОВА Л.Л. Доброго дня! Дуже рада вас всіх бачити в гарному настрої. Я думаю, якщо зараз це можливо мати взагалі гарний настрій. Але рада вас бачити.

Розумієте, ми підтримуємо даний законопроект. Я, безумовно, з деякими висловлюваннями зараз і висновками можу погодитись з Міністерством юстиції. Але я вважаю вже, враховуючи той досвід, який зараз ми набули вже за понад 70 діб цих військових дій повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, і в тому числі всіх цих колаборантів і всіх цих громадян, в тому числі яким надавали там громадянство України, що зараз вони роблять, які мітки ставлять, як наводчики слугують, то це потрібно було зробити ще раніше, на мій погляд.

Можна, да, проговорити про 61 статтю, що стосується індивідуального підходу щодо громадянства. Але індивідуальний підхід буде застосований до, якщо там дещо або хтось, да, доєднується до цих позицій відносно того громадянина, відносно якого розглядають надання або позбавлення громадянства, безумовно. Але в цілому потрібно це робити. І, безумовно, я підтримую за основу прийняття, потім деякі там технічні можна зробити справи, правки, але потрібно це приймати.

Я дуже дякую народним депутатам і вам, пане голово за те, що ви таке робите зараз і вносите.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Леонтіївна.

І, будь ласка, позиція Постійного Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим – Таміла Ташева.

ТАШЕВА Т.Р. Доброго здоров'я всім! Слава Україні! Дуже дякую за запрошення.

Напевно, що я зупинюсь лише на тому мандаті нашого представництва і, власне, зауваження, які стосуються нашого мандату.

Проектом закону передбачено однією з підстав для втрати громадянства України участь станом на 20 лютого 2014 року та після 20 лютого 2014 року в збройній агресії проти України збройних сил держави,

яка визнана Україною державою-агресором або окупантом. Однак законодавцем не враховані обставини та умови проживання громадян на тимчасово окупованих територіях. Що я маю на увазі? В першу чергу незаконний призив кримчан до збройних сил Російської Федерації. Російська Федерація примусово розповсюдила на все населення тимчасово окупованої території АРК і міста Севастополь громадянство країни-агресора. З 2015 року проводить призивні кампанії в порушення норм міжнародного гуманітарного права і вже призвала на службу до збройних сил Російської Федерації 34 тисячі мешканців Криму. Прокуратура Автономної Республіки Крим та місто Севастополь, тобто нашою українською прокуратурою, до Міжнародного кримінального суду вже було відправлено два інформаційних повідомлення, у яких містяться докази вчинення воєнних злочинів у контексті незаконного призову та пропаганди служби в армії РФ, а також і серед дітей.

З 24 лютого 2022 року частина громадян України з тимчасово окупованих територій була позбавлена можливості виїхати на підконтрольні українському уряду території. Адже, наприклад, чоловікам призовного віку встановлено заборону на виїзд із територій, підконтрольній РФ, знищено контрольні-пропускні пункти в'їзду-виїзду, а прилеглі території фактично охоплені бойовими діями. Поширення дії Закону України "Про громадянство України" в питанні позбавлення громадянства на громадян України з тимчасово окупованих територій призведе до необхідності доведення жителями тимчасово окупованих територій саме примусовість їх залучення до збройних формувань РФ.

Друге, на чому важливо наголосити. Незаконний призов є воєнним злочином, згідно з нормами міжнародного гуманітарного права. Відповідно до статті 51 Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року окупаційна держава не має права примушувати осіб, що перебувають під захистом, служити в її збройних силах. РФ свідомо, шляхом залякування та примусу залучає за допомогою окупаційної адміністрації громадян України, які

мешкають на тимчасово окупованій території до своїх збройних формувань, відправляє їх дійсно на війну.

Прокуратурою АРК і міста Севастополя з 2016 року, власне, проводяться кримінальні провадження. Прокуратура встановила та повідомила про підозру у вчиненні воєнного злочину десяти військовим комісарам різних районів окупованого Криму і, власне, самому комісару військовому так званої Республіки Крим.

Концепція позбавлення громадянства жителів тимчасово окупованої території України може призвести до безгромадянства таких осіб. Що мається на увазі? Бо згідно з положенням пункту 11 стратегії деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території, затвердженої указом Президента минулого року 24 березня, який був прийнятий указ Президента, Україна не визнає примусового або автоматичного набуття громадянства України громадянами України, які проживають на тимчасово окупованій території. Тобто те нав'язане громадянство, яке є на території півострову, ми не визнаємо.

Згідно іншого Закону "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" примусове автоматичне набуття громадянами України, які проживають на ТОТ, громадянство Російської Федерації не визнається Україною. Відповідно втрата нашими громадянами, які були примусово відправлені і призвані до армії Російської Федерації, призведе до того, що ми будемо мати мінімум 34 тисячі осіб, які будуть позбавлені українського громадянства, відповідно не будуть мати взагалі жодного громадянства, а це, власне, суперечить положенням Європейської конвенції про громадянство від 1997 року, яка була ратифікована Верховною Радою у 2006 році. Тому дані положення пропонованого закону не узгоджуються так само з положенням статті 25 Конституції України, якою визначено, що громадянин України не може бути позбавлений громадянства.

У свою чергу ця концепція проекту фактично пропонує карати за позицію чи дію особи позбавленням громадянства без належного дотримання прав в кримінальному процесі, який передбачає презумпцію невинуватості, право на захист та справедливий суд тощо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, шановні народні депутати, чи бажає хтось висловитись по даному законопроекту? Да, будь ласка, Олександр Любимович Копиленко.

Ми вас не чуємо, ввімкніть, будь ласка, мікрофон. Ні, не чуємо.

КОПИЛЕНКО О.Л. А так чуєте мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так чуємо.

КОПИЛЕНКО О.Л. Все. Спасибі.

Шановний Дмитро Валерійович, шановні колеги і наші шановні запрошені гості! Ви знаєте, мене дуже переконав виступ Представника Президента України в Автономній Республіці Крим. Я вважаю, що на ці речі треба звернути увагу за всієї підтримки мною цього законопроекту і тільки з абсолютною необхідністю його прийняття. Але, тим не менше, позбавлення громадянина України громадянства, яке він набуває він з моменту народження без відповідних кримінальних процедур, - це питання, і до цього треба буде ще повернутися.

І, по-друге, все-таки, мені здається, що не треба відроджувати стару ще радянську практику. Нагадаю, був такий термін 30-х років "член родини зрадника батьківщини". Тому я думаю, з приводу отого, що представник, вибачте, міг переплутати представника Мін'юсту і міграційної служби, оце є

досить розпливчатий термін "найближче оточення". Я думаю, що цю позицію так само треба над нею подумати.

А, зрештою, підтримую цей проект і вважаю, що він своєчасний і потрібний. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Любимовим.

Шановні колеги, чи є ще бажані? Будь ласка, пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Я підтримую зауваження Представника в Автономній Республіці Крим Таміли Ташевої. Але за виключенням тих призовників, які підписують контракти з окупаційною владою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги. Да, будь ласка, Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З. Взагалі, дійсно, до сьогоднішніх оцих подій, тобто цієї агресії, цієї повномасштабної війни деякі такі гуманітарні аспекти, вони мали місце. Але зараз іде війна, і коли ми... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось з інтернетом, пане Ахтем.

ДЖЕМІЛЄВ М. У нього завжди такі проблеми з інтернетом, у этого Ахтема Чийгоза.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, налагодиться. Отже, коли до нас повернеться пан Ахтем, я знову надам йому можливість.

Шановні колеги, якщо немає більше бажаних висловитись з боку народних депутатів, ми вже перейшли до обговорення. Дивіться, я

принципово не виступав першим, щоб суб'єктивно не впливати. Але чому я виходив з того, що треба подати даний законопроект? Дійсно, в нас відбуваються військові дії, і при всій повазі до всіх аспектів гуманітарного права, на які ми можемо звертати, але як держава ми не можемо не реагувати на ті виклики, які зараз перед нами стоять. Як реагує наше суспільство, коли бачить в тому числі представників Криму, якщо ми повертаємося, неодноразово показують і фактично, і юридично: вони мають громадянство України.

Дійсно, дуже правильно пан Мустафа звернув увагу, що, окрім тих, кого примусово мобілізували, є багато представників, які підписують контракти або особисто беруть участь зі зброєю у руках на території нашої держави і фактично воюють проти нашої держави. Не реагувати на це ми не можемо, на мій погляд. І я погоджуюся, я чому і зачитав висновок ГНЕУ, що я погоджуюся з тим, що треба доопрацьовувати до другого читання даний законопроект. Дійсно, на мій погляд, є суперечка щодо 61 статті Конституції, але все це ми можемо доопрацьовувати.

Але, при всій повазі, коли ми звертаємося до всього світу і вже просимо не просто називати це війною, а геноцидом українського народу, ми в першу чергу повинні показувати власний приклад. Що, дійсно, якщо громадянин України своїми діями, висловлюваннями, будь-чим робить все, щоб Україна втрачала свою територіальну цілісність, ми повинні на це реагувати. Тому даний законопроект і був запропонований.

Я впевнений, що ті зауваження, які ми сьогодні почули, ми будемо їх доопрацьовувати до другого читання. Я не думаю, що ми будемо занадто швидко там поспішати. Приймаємо в першому читанні. Можливо, навіть створюємо робочу групу. І я залучу всіх бажаючих. Ми швидко відпрацюємо через інститут поправок і вийдемо на остаточне рішення. Дякую.

Шановні колеги народні депутати, якщо більше бажаючих висловитись немає, буду ставити на голосування пропозицію...

Я вибачаюсь, якраз Ахтем Зейтуллаєвич набирає.

ЧИЙГОЗ А.З. Чего-то меня отсоединили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, у вас, напевно, втратився інтернет-зв'язок, бо раз зразу...

ЧИЙГОЗ А.З. Так зараз я підключусь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підключайтесь, і я надам можливість вам висловитись. Будь ласка.

ЧИЙГОЗ А.З. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекаємо Ахтема Зейтуллаєвича.

Дійсно, ми можемо, ну, довго розмірковувати. Наприклад, я особисто вважаю, що подібна законодавча ініціатива повинна була з'явитись набагато раніше. У нас, на жаль, ми бачили, в 14-му році на території Донецької, Луганської областей, коли представники влади, там місцевої влади, громадяни України робили все, щоб Україна втрачала свої території. На жаль, жодної людини, яка б понесла реальну відповідальність, ми не побачили.

От я можу привести власний приклад. З території Донецької області на лаві підсудних була фактично з таких керівників тільки мер Слов'янська Штепа. Не понесла жодної відповідальності. В 20-му році стала депутатом Слов'янської міської ради. І потім до мене було дуже багато звернень від представників Слов'янська, що за їхньою суб'єктивною точкою зору вона знову почала продовжувати цю мантру про "руський мір".

Знову ж таки сильна держава бореться за свої території, за своїх людей. Ми точно в умовах війни не можемо себе проявити як слабкою державою,

якщо ми хочемо перемогти Російську Федерацію. Тому, напевно, зараз час прийняття, в тому числі, подібних законодавчих ініціатив.

Пане Ахтеме, будь ласка, вам слово.

ЧИЙГОЗ А.З. Вибачте, щось із зв'язком.

Так от я продовжую. Тобто ми привертаємо увагу наших партнерів, і вони, дякуючи, приймають деякі рішення по родинам цих злочинців. А тут ми будемо загально так вибілювати декого, тобто хто мовчить, але він користується цими, як це кажуть, благами, які його зрадники, там батьки або там ще хтось з родичів, тут на нашій території. Це перше. Думаю, що тут є у кожного право потім через судову систему доказувати, доводити, що він не брав в цьому участі, він вважає, що "Путін – х...ло".

Що стосується призову і інших. Думаю, що той, хто сьогодні на окупованій території має все ж таки вибір: або життя і там, не знаю, тюрма, або якимось чином намагатися показувати супротив, або десь ховатись, або бути вбитим на нашій території, на материковій. Тому що ми бачимо, що сьогодні умови змінилися. Тобто коли ми закликали, що, коли там примусово тебе призвали і кинули сюди на передок, як кажуть, то ти не вбивай, втікай, і тут будуть застосовуватися наші гуманні механізми, це зрозуміло. Але зараз, знаєте, я ще раз кажу, умови змінилися і позаду стоять заградотряди у них. І коли ти намагаєшся щось там вчинити, то ці заградотряди, як і в 40-х роках, тебе пристрілюють. Тобто батьки мають вибір, або твій син буде там жити в якихось інших умовах, я ще раз підкреслюю, в тюрмі або там ховатись якийсь час, або бути вбитий. Тут таке, знаєте, тут вибір дуже невеликий.

І розраховувати на те, що ти тут якимось чином на цій війні пропетляєш, ну, не думаю, що це вихід. Тому я думаю, що коли таке станеться і хтось зможе, комусь пощастить перейти на наш бік, я думаю, що ми всі разом зможемо і з правозахисниками, і з нашими державними органами довести, що ці випадки вони не мають кримінального злочину.

Тому я не думаю, що нам потрібно зараз приймати якісь загальні такі форми, куди потім буде... за рахунок яких будуть виправдовуватися ті, хто там один раз стреляв или просто в воздух стреляв, или там в окопе отсиделся, или пропетлял и тому подібне.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ахтеме.

Шановні колеги, якщо... Будь ласка, Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Дякую, Дмитре Валерійовичу.

Шановні друзі, така дуже гостра зараз тема, що стосується наших громадян, які проживають на тимчасово окупованих територіях. І, на жаль, деякі з них є зрадниками. Але більшість з нас на нашому комітеті переживаємо таку третю фазу війни, яка почалася в 14-му році, тобто там була перша – Мінськ-1, Мінськ-2, зараз вже третя фаза цієї війни. Дехто боявся назвати в 14-му році це війною, але історія розсудить. По-перше, що стосується відповідності родичів. Згоден, ті колаборанти, які воюють на стороні нашого ворога, їх діти та інші родичі повинні відповідати на рівні цих зрадників.

Далі ми повинні теж підняти таку тему, що... Ми бачили зараз, було свято 9 травня, і це свято "Путлом" бажають приватизувати. І ми бачили також якісь такі псевдомітинги в тимчасово окупованих містах нашої Батьківщини. І що я побачив? Дуже невелика кількість, але є, по-перше, це пенсіонери, по-друге, це вчителі, які перейшли на сторону колаборантів. А чому ми не піднімаємо питання щодо... ну, я не ставлю, що ми повинні когось там за це лишати громадянства, але все ж чому ми не ставимо питання щодо припинення виплати пенсій? Тому що ми бачимо, як особливо в Луганській та Донецькій областях на тимчасово окупованих територіях пенсіонери висловлюються дуже погано до нашої влади, до України.

Тому, по-перше, це питання попрошу теж роздивитися, мабуть, і цей законопроект ставити до другого читання.

Дуже дякую за підтримку цієї позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслан Олександрович.

Шановні колеги, ми закінчили обговорення, більше бажаних немає.

Буду ставити на голосування наступну пропозицію, рішення нашого комітету. Рекомендувати Верховній Раді проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про громадянство України" щодо особливостей набуття та втрати громадянства України окремими категоріями осіб (реєстраційний номер 7339), поданий народним депутатом України Лубінцем та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Тільки в першому читанні. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За в першому читанні.

Мачуху треба убрати перед другим читанням і тещу теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович.

Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ. М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович. Дякую. Зарахував ваш голос – за.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я, голосую – за, шановні колеги.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ Умеров Рустем Енверович. Пана Рустема поки немає.

Пан Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз. Теж немає.

Пані Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Я в першому читанні голосую "за", але думаю, що до другого нам потрібно буде ще попрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас прийняло участь в голосуванні 10 народних депутатів, 10 голосів "за". Рішення прийнято одногосно. Дякую, колеги, дякую за підтримку законопроекту.

Переходимо до другого питання нашого порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується ...

ЧИЙГОЗ А.З. Я – за. Я підтримую. І вибачте, йду шукати кращий зв'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ахтеме. Зарахував ваш голос "за". 11 народних депутатів прийняло участь в голосуванні. 11 – за.

Шановні колеги, друге питання: щодо доцільності включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проекту Закону України номер 7165: проект Закону України про визнання такими, що втратили чинність, деяких положень Закону України "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях", поданий народним депутатом України Веніславським та іншими народними депутатами України.

Шановні колеги, враховуючи... Да, не будемо дуже довго втрачати часу. Враховуючи, що положення законопроекту реєстраційний номер 7165 є неактуальними, оскільки аналогічна за змістом законодавча ініціатива вже прийнята парламентом та набрала чинності у встановленому в законодавстві порядку.

На цій підставі пропоную звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи проект Закону реєстраційний номер 7165 без включення до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та без розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Шановні колеги, чи всі погоджуються з такою пропозицією? Якщо бачу одностайність, ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимовим. Зараховую ваш голос "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЕЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Умеров Рустем Енверович. Немає.

Пане Ахтем Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Пані Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, рішення прийнято одногосно.

Колеги, ми переходимо до другої частини, це законопроект, з опрацювання яких комітет не є головним.

Питання номер 3. На ваш розгляд пропонується проект Закону України "Про відновлення житла, втраченого в результаті здійснення Російською Федерацією збройної агресії проти України", поданий народним депутатом України Буймістер (реєстраційний номер 7134). Головним комітетом з розгляду зазначеного законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Чи присутня у нас на засіданні народний депутат Буймістер Людмила Анатоліївна? Немає.

Шановні колеги, тоді я дуже коротко скажу, навіть без представлення. Я дуже коротко скажу, що, да, ми розглянули і парламент вже прийняв в першому читанні законопроект 7198, який був поданий членами нашого комітету Русланом Олександровичем Горбенком та Кузнєцовим Олексієм Олександровичем. Там, в принципі, одне і те ж саме. За цей законопроект вже парламент проголосував, він в першому читанні прийнятий. Тому немає сенсу розглядати дану законодавчу ініціативу, на мій погляд.

Шановні колеги, у мене є пропозиція, щоб ми у своєму висновку зазначили, що ми звертаємося до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону "Про відновлення житла, втраченого в результаті здійснення Російською Федерацією збройної агресії проти України" (реєстраційний номер 7134). За наслідками розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Чи будуть альтернативні пропозиції? Не будуть. Прошу голосувати за дану пропозицію. Фактично повертаємо на доопрацювання. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович. Бачу вашу руку, за.

Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Умеров Рустем. Немає.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І пані Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до четвертого питання щодо листа Постійного Представника Президента України в Автономній Республіці Крим.

Будь ласка, вам слово, пані Таміло.

ТАШЕВА Т.Р. Доброго дня ще раз. Хотіла б два слова просто передісторії.

Ми з паном Дмитром Лубінцем зустрічалися минулого тижня і обговорили, власне, ситуацію на тимчасово окупованій території Автономної

Республіки Крим, міста Севастополя, певні законодавчі ініціативи і, власне, плани, які має комітет на найближчий час.

І, власне, проговорили те, що важливо утримувати питання Криму в порядку денному в інформаційному просторі, в комунікації з нашими міжнародними партнерами. І, власне, проговорили, що можна було б організувати захід або комітетські слухання, або в нашому випадку круглий стіл на тему: тимчасово окупованого Кримського півострова в контексті повномасштабного вторгнення, а також трохи розширити і сказати про південь країни, зокрема територію Херсонщини, яка, власне, межує з тимчасово окупованим Кримом.

Пан Дмитро запропонував винести це питання на засідання комітету для прийняття рішення шановними народними депутатами, власне, зробити це в День жертв геноциду кримськотатарського народу, який світ вшановує 18 травня. Власне, це буде день комітетського засідання. І тому ми просили дуже підтримати.

Тему круглого столу ми назвали, перед тим прокоментувавши із секретаріатом комітету: "Крим скрізь призму збройної агресії Російської Федерації. Нові виклики у сфері захисту прав жителів тимчасово окупованих територій". І, власне, я просто не знаю, чи у вас є в розданих матеріалах, ми запропонували перелік питань для обговорення.

Перше питання. Це ситуація на тимчасово окупованій території в рамках повномасштабної війни проти України.

Друге питання. Це ситуація у південних регіонах України. Переслідування журналістів, громадських активістів, експропріація майна та інші питання.

Проблеми питання з захисту прав внутрішньо переміщених осіб в контексті нових викликів внаслідок повномасштабної війни Російської Федерації проти України.

Державна підтримка громадянам України, які переміщуються на територію третіх країн через тимчасово окуповану територію та можливі напрямки її покращення.

П'яте питання. Це законодавчі ініціативи після відновлення контролю на тимчасово зайнятими територіями країною-агресором і їх військами.

І останнє питання, але не менш важливе, звичайно, це права кримських татар і нові загрози корінному кримськотатарському народу на тимчасово окупованій території АРК та міста Севастополя і південних областей України.

Перелік запрошених, він стосується кола цих питань. Звісно, що це і Міністерство закордонних справ, і Державна міграційна служба, Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, прокуратура Автономної Республіки Крим, народні депутати, зацікавлені у висвітленні даної тематики представники неурядового сектору, звісно, що Уповноважена Верховної Ради з прав людини та ряд інших стейкхолдерів, які би могли висловитись на дану тематику.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Таміла.

Шановні колеги, є пропозиція затвердити це рішенням комітету провести круглий стіл 18 травня. Час, я думаю, там на 11:00, щоб не занадто зранку було і не після обіду.

Шановні колеги, прошу підтримати цю пропозицію. Прошу проголосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович. Дякую. Бачу вашу руку "за".

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Микиколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Умеров. Немає.

Ахтем Зейтуллаєвич. Поки немає.

Пані Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Дякую, пані Таміла.

І ще хотів би повідомити всім членам нашого комітету, що згідно Указу Президента України № 274 від 25.04 Таміла Равілівна Ташева призначена Постійним Представником Президента в Автономній Республіці Крим. Вітаємо від членів нашого комітету з призначенням.

Колеги, і ще один лист надійшов до нашого комітету, до нас звертається Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією надати згоду на проведення спільної з комітетами Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва і разом з нашим комітетом 15 червня 22-го року в режимі відеоконференції слухань на тему: "Захист прав і свобод громадян України, які перебувають на території держав-членів ЄС та інших держав як тимчасово переміщені особи внаслідок збройної агресії Російської Федерації".

Шановні колеги, теж пропоную, щоб не витратити час, затвердити це рішенням комітету підтримати ініціативу наших колег і на базі чотирьох комітетів провести такі відеослухання. Не буде альтернативних пропозицій?

Ставлю на голосування затвердити цей лист.

Будь ласка, Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримуємо лист.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович. Бачу вашу руку "за". Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Умеров Рустем. Немає.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз. Немає.

Пані Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, рішення теж прийнято одногласно.

Шановні колеги, ми вичерпали порядок денний, у нас залишився розділ "Різне".

Я хотів би повідомити шановних народних депутатів, що до нашого комітету масово звертаються громадяни України щодо різних програм Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, питання дуже актуальне. По цій же тематиці звертаються правозахисні організації, звертають увагу народних депутатів, що проблема дуже серйозна.

На даний час за тими цифрами, які є у нас, приблизна кількість ВПО вже близько 11 мільйонів наших громадян України. Дуже велика кількість, всіма ними треба займатись, і в першу чергу це програми забезпечення житла, щомісячні програми підтримки наших громадян у фінансовому плані.

Є пропозиція, якщо не будуть проти народні депутати, я від імені комітету напишу лист з переліком питань, які ми будемо просити, щоб на наступному засіданні нашого комітету прозвітувало профільне міністерство: що відбувається з програмами, скільки є коштів, які проблеми, на яких територіях це відбувається і взагалі глобальне бачення профільного міністерства як вирішити проблему забезпечення житлом великої кількості наших громадян.

Будь ласка, Людмила Леонтіївна, бачу вашу руку.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую, пане Дмитро.

Розумієте, тут не тільки це питання треба ставити. На мій погляд, дуже така історія відбувається небезпечно з виплатами внутрішньо переміщеним особам. На сьогоднішній день... ми кожний день отримуємо інформацію, скільки внутрішньо переміщених осіб зареєструвалися в управлінні соцзахисту.

На сьогоднішній день у нас всього внутрішньо переміщених осіб 3 мільйони 995 тисяч 759, в тому числі перемістилися після 24 лютого 2 мільйони 765 тисяч 902 людини, з них вперше зареєстровано, тобто ці, які після 24 стали, отримали статус ВПО, 2 мільйони 380 тисяч 326 осіб. Але вони реєструються, у нас працює телефонна гаряча лінія, у нас кількість

величезна дзвінків стосується виплат. Тобто люди зареєструвалися ще в березні – виплат досі немає.

Тому, якщо ви будете обговорювати питання внутрішньо переміщених осіб, житла і те інше, які ТОТу, так, може, спитати, людині ж потрібно зараз їсти на щось, за щось. Копійок немає, тобто люди не отримують виплат. Я спілкувалася з міністром соціальної політики з пані Мариною Лазебною про те, що вона говорить, вони підписують, транші йдуть. Але ситуація не покращується. Може, заслухати і цю тематику підняти? Не зараз, ніяк. Але це гаряче питання, потрібно отримати кошти.

І тому давайте, ми можемо надіслати вам цю довідочку інформаційну, у нас в розрізі регіонів все це є, ми кожний день отримуємо. От за минулу добу плюс 18 тисяч 800. Тобто за минулу добу зареєструвалися 18 тисяч 800 наших громадян. І найбільша кількість у нас, зрозуміло, це Львівська, потім Дніпропетровська, потім Київська – 213 тисяч, потім Полтавська, Вінницька, Харківська, Закарпатська, Хмельницька, Івано-Франківська. Тобто потрібно з'ясувати виплати: яким чином і коли. Тому давайте, теж це питання потрібно підняти, я думаю, на рівні комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Леонтіївна.

Я правильно розумію, що за ці виплати відповідає у нас Міністерство соцполітики?

ДЕНІСОВА Л.Л. Так, правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді є пропозиція, окрім нашого профільного міністерства тоді заслухати і Міністерство соцполітики саме по цих виплатах.

ДЕНИСОВА Л.Л. Ну, це ж стосується внутрішньо переміщених осіб, якими ви піклуєтесь. Да, обов'язково. Тому що вони ж приїхали, вони з дітками живуть, вистояли в черзі, щоб зареєструватися, а потім не отримують. Зараз деякі вже виїжджають, вони повертаються до Києва, але виплати так і не отримали. Тому тут потрібно вивчити це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді, якщо народні депутати підтримують, я від комітету надішлю запрошення до двох міністерств з вимогою, щоб два міністра або там заступники, кого вони делегують, були присутні на нашому наступному засіданні комітету і прозвітували: як працюють ці програми; які є проблеми.

І, дійсно, ці цифри будуть зростати, саме юридично оформлених ВПО, бо, насправді, кількість, які переїхали... У нас тільки за кордон виїхало більше 4 мільйонів громадян України. Зараз вони починають повертатися, і багато з них починають реєструватися знову ж таки на виплати, бо навіть мені відома величезна кількість людей там з Маріуполя, з Волновахи, яка фактично втрачена. І ці люди побули деякий час там хто за кордоном, зараз повертаються, дійсно, в різні області України і стають, реєструються як внутрішньо переміщені особи, і теж будуть просити допомогу від нашої держави.

Руслан Олександрович, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Дякую, Дмитро Валерійович.

Шановні друзі, дуже актуальне питання. І тут треба відрізнити тих вимушено переміщених осіб, які, дійсно, потребують цієї допомоги і цих виплат, і, наприклад, тих переміщених осіб, які виїхали з місць, де взагалі не велись... із міст та областей, де взагалі не велись військові дії. Але вони теж хочуть отримувати ці виплати, у нас бюджет не гумовий, щоб виплачувати цим людям і громадянам нашої держави. І, наприклад, як ми бачимо, зараз уже, наприклад, в Німеччині всіх наших вимушено переміщених осіб

починають перевіряти, і якщо у них автівка коштує дорожче, ніж 7 тисяч євро, то їм уже, на жаль, не будуть виплачувати ті виплати, які передбачені законодавством Німеччини. Також і в інших державах Європейського Союзу.

Тому я хочу ще сказати, що, на жаль, як мінімум 50 відсотків виїхало за кордон і отримують допомогу ті громадяни, які взагалі, мабуть... це війна, я розумію, десь побоялися бути і проживати у Вінниці чи місті Дніпро, чи в Києві, і вони покинули своє місто і хочуть отримувати цю допомогу, але вони зайняли місце тих громадян, тих жителів Маріуполя, Ізюму, Волновахи, Попасної, Лисичанська, Сєвєродонецька, які дійсно потребують цієї допомоги.

А вже, наприклад, ще раз, у Німеччині вже соціального житла для переміщених осіб з України вже немає. І що тепер робити?

Тобто ми в Україні теж десь у нас є затримка по виплатах, і ці громадяни останні почали приїжджати, тому що... ну, наприклад, ті громадяни, які проживають у Луганській та Донецькій областях підконтрольних, вони в надзвичайному стані проживають з 2014 року, і ті обстріли, які вони слухають на протязі цих восьми років, вони по першому пострілу валізи свої не зібрали і не виїхали за кордон. Але, коли дійсно відключили воду, газ, світло, вони вже були дійсно вимушені переїхати, а вже всі міста зайняті. Тобто тут потрібно дуже розділяти і дивитися, дійсно, кому держава мусить давати цю допомогу, а кому, на жаль, ні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Так, дуже дякую.

Доброго дня, ще раз усім. Повністю підтримую Руслана Горбенка, і він мене опередив там на декілька секунд, я також піднімав руку, що значить те, що ми думаємо майже однаково, тому що ми переселенці з 14-го року і знаємо, як це втратити житло вже не зараз, а втратити його з 14-го року.

І хочу звернути увагу, що тут потрібно бути... я не знаю, як це зробити організаційно, точніше, знаю, треба якось щоб це організаційно робили профільні Міністерства соціальної політики, там наше профільне міністерство по житлу. Але тут, мабуть, ще повинно бути даже не дві очереді, скажемо так, не дві черги, а може три або більше.

У першу чергу треба звернути увагу на тих людей, які вже другий раз за вісім років все своє втратили в зв'язку з цією агресією, з цією війною, яка зараз. Тобто дуже багато людей. У мене особисто знайомих, я не знаю, майже...ну, більше сотні людей, сотні родин, які в 14-му році з Луганська, з Алчевська, з Краснодона, з Донецька виїхали, куди вони їхали в основному. Основний процент був піку, які виїхали, до Маріуполя, до Попасної, до Сєвєродонецька, до найближчих на той момент більш-менш безпекових міст, і вони там жили зараз вісім років, і у 22-му році зараз знову біда, яка настигла їх і вони втратили все, що там за ці роки змогли щось для себе там придбати і постройти щось, і купити. Тому ці люди, це перша черга людей, яким потрібна наша допомога. Треба все це якось скоригувати і дивитися ці списки, хто ці люди, де вони і так далі.

Друга черга – це ті люди, про яких каже Руслан, які всі ці роки, вісім років жили на лінії зіткнення. Це знову-таки Луганська та Донецька області. Люди, які жили в Сєвєродонецьку, у Щасті місті, у Станиці Луганській, у Волновасі і так далі, і так далі, які зараз виїхали. Тобто вони вісім років майже також жили на війні, і зараз їм потрібна наша допомога далі.

Ну, і вже третя черга – це люди, які там з Бердянська, на жаль, зараз також окупованого тимчасово, Мелітополя та інших міст.

Да, а про четверту чергу я зовсім мовчу. Я ж кажу, Руслан мене опередив, ті люди, які приїхали, з усією повагою до переселенців там, з Черкас, які зараз мешкають там десь на Закарпатті. Ну, пробачте, треба повертатися додому і працювати. І у всіх є, Слава Богу, житло, і я думаю, що і робота, в отличие от наших земляков з Донецької та Луганської областей, які вже вісім років живуть у війні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте.

Людмила Леонтіївна, будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую.

Підтримуючи шановних народних депутатів, які висловилися відносно того, що, безумовно, потрібні бути окремі групи, до яких треба різну підтримку, це точно я тут вас підтримую. І дійсно, так зроблена Постанова Кабінету Міністрів 509 від 10 жовтня 2014 року, в яку внесено вже зміни.

Чому саме? У нас є через всіх там понад 8 мільйонів осіб, які вже перемістилися з небезпечних регіонів і різних регіонів нашої держави в інші, тільки 2 мільйони 380 отримали статус внутрішньо переміщеної особи. Тому що якраз згідно цієї постанови визначено, хто вважається ВПО. Якщо він приїхав, правильно ви говорите, з такої ж безпечної території в таку ж безпечну, ну, це не вважається внутрішньо переміщеною особою, це... ти хочеш – живи там на Закарпатті. Але дійсно, ті, які переїхали там, де активні дії, от вони і вважаються ВПО. Тому потрібно це теж от на них звернути увагу, що їх сьогодні на цей день 2 мільйони 380, які якраз перемістилися з таких небезпечних регіонів, починаючи з 24 лютого. Просто хотіла уточнити.

А те, що оці програми, обов'язково потрібно підтримати, так, як ви сказали. Я сама теж могла б двічі бути переселенкою, але я тільки один раз залишилась, як з Автономної Республіки Крим. І намагаюсь туди повернутися завдяки вашим діям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, всі підтримуємо? Тоді давайте зразу визначимо час: середа, через два тижні, щоб міністри відразу знали час і дату. 25 травня, це середа, теж на 11:00. Якщо будуть якісь законопроекти, ми проведемо

засідання комітету, швидко їх розглянемо і будемо заслуховувати два міністерства.

Тому, будь ласка, плануйте собі 25 травня 11:00 – засідання комітету, у тому числі по заслуховуванню двох міністерств. Дякую.

Шановні колеги, чи є у когось якась інформація? Будь ласка, Тарас Петрович. Ой, Костянтин Іванович Касай.

Я просто... У мене, вибачте, поганий інтернет, і я практично не бачу відео.

КАСАЙ К.І. У мене є таке запитання, може, хто підкаже з колег. Дуже багато звернень по військовополоненим. До кого краще звертатися, і хто цим у нас безпосередньо займається? Я так розумію, Ірина Андріївна Верещук?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безпосередньо цим займається Ірина Андріївна. У неї є визначена одна людина. Костянтин Іванович, я вам зараз в особисті перекину всі дані. Це людина, яка безпосередньо займається списком і веде їх, це все організовано.

КАСАЙ К.І. Супер. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо більше інформації немає, дякую всім за участь у засіданні нашого комітету.

Всім нам миру, здоров'я. І до нових зустрічей, до нашої спільної перемоги. Гарного дня.

ДЕНІСОВА Л.Л. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! До побачення.